slechts twee uur van daar, aan de rivier Cydnus. Het was een zeer oude stad en goed bevolkt. Het schijnt althans oudtijds de hoofdstad des lands te zijn geweest.

Tarsus wordt ook de vrije stad genoemd. Wel behoorde zij nl. tot het Romeinsche gebied, maar bezat afzonderlijke rechten ten opzichte van overheden en wetten. Denkelijk dankte zij die voorrechten aan Julius Caesar, naar wien Tarsus ook wel stad van Julius heet. Paulus ontving zijn eerste onderwijs te Tarsus welks scholen wijd en zijd beroemd waren. Het Christendom bestond reeds vroeg in de stad van Paulus.

Wel mocht zulk een stad niet onvermaard heeten.

Nu en dan, zoo schrijft W., hoor ik zeggen:
Ik weet niet waar hij uithangt.
Dat is harleveensch gedaan.
Daar zat oome Kool.
't Is schrooien, zulk werken.

Wat beduiden die gezegden en hoe komt men er aan?

Het eerste beduidt: Ik weet niet waar hij zich ophoudt. Vroeger werden woningen, vooral herbergen aangeduid naar het uithangbord; huisnummers kende men toen niet. Zoo hoorde men: „hij logeert in de gouden engel"; „hij woont waar de Dolfijn uithangt" enz. Wie ergens uithangt heeft daar zijn woonplaats.

De tweede uitdrukking wil zeggen: er is geen regel of stuur bij gebruikt. Het werk ziet er verward, scheef en wanordelijk uit. Vermoedelijk is „harleveensch" verbasterd uit „Aarlanderveensch". Men meent namelijk dat het dorp Aarlanderveen vroeger bijzonder onregelmatig was gebouwd, als waren de woningen er hier en daar door den wind neergeploft. Of dat waar is durf ik niet zeggen. In Friesland zet men om gelijke reden: „Als op zijn Molkwerums doen".

Het derde gezegde beteekent: Hij zat beteuterd, teleurgesteld, versuft, lusteloos.

Over den oorsprong van dat „kool" is al meer geschreven dan in een paar dozijn *Herauten* kan.

Met „oome Kool" wordt iemand bedoeld, die bedrogen is uitgekomen en nu niet meer weet wat te beginnen. Door „kool verkoopen" verstaat men praatjes maken, wat opdiaschen. „Allemaal kool" beduidt: louter voorwendsel, verzinsel. Oom Kool is hij die zich heeft laten bedriegen, die verkeerd uitkomt.

Naar mij voorkomt staat dat woord „kool" in verband met het woord „kullen". Dit werkwoord dat niet in verheven stijl past, maar tamelijk veel wordt gebruikt, beduidt: teleurstellen, misleiden, foppen, hoop geven die geen grond heeft enz. „Hij is gekold" wil zeggen: men heeft hem misleid. Oom Kool is de gekolde.

No. 4 eindelijk wil zeggen: Dat is werken met zwoegen en zweeten, te hard om vol te houden. Denkelijk is „schrooien" slechts een anderen vorm van „schroeien," net als men vroeger voor „groeien" wel schreef „grooien". Het gezegde beteekent dan: het is zulk een werk dat men door de inspanning of den haast verhit wordt tot schroeiens toe.

Onze lezeres K. W. heeft gehoord dat „tram" een Engelsch woord is, maar vraagt nu wat het dan eigenlijk beteekent.

Dat is niet te zeggen en wel hierom:

De man die het eerst bedacht om wagens op ijzeren sporen langs de wegen te laten rijden, was een Engelschman Outram geheeten. Zijn uitvinding maakte grooten opgang, en de nieuw aangelegde rijpaden werden Outramways d. i. Outramwegen genoemd. In het Engelsch heerscht nog meer dan bij ons de neiging om woorden af te korten, Zoo werd Outramway tot Tramway, en de wagen die er op reed heette Tram.

Evenzoo hoort men in Londen en ook hier wel zeggen de „Bus" als Omnibus bedoeld wordt.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Nordhorn—Brandlecht (Graafschap Bentheim), Joh. Wolf, cand. te Emden. — Tzum (Fr.), R. Haitsma, te Hindeloopen. — Andel (N.-Br.), J. H. A. Bosch, cand. te Almkerk. — Spijk (Gr.), I. C. Aalders, te Beetgum. — Emmer-Compascuum, D. van Dijk, te Knijpe. — Zevenhoven c. a., J. Runia, te Westmaas. — Warffum, D. Steenhuis, te IJselmonde.

BEDANKT: Genderen (N.-Br.), H. L. Both, te Eindhoven.

Maarssen. De Gereformeerde Kerk (B) alhier heeft liefelijke dagen doorleefd. Eén harer leeraren, Ds. F. W. Sluyter, vierde met zijn echtgenoote hun zilveren huwelijksfeest en herdacht Zondagmorgen in de bediening des Woords hoe hij vóór 25 jaren te Heeg tot zijn heilig dienstwerk ingeleid werd en dat werk mocht aanvaarden in des Heeren Naam en kracht. Hij deed het predikende over Handelingen 26 : 22a, wijzende zoowel op het groote verschil als op de overeenkomst tusschen den apostel en hem. De gemeente zong hem staande de welbekende zegenbede toe onder den indruk van het gehoorde. Aan woordelijke en stoffelijke blijken van waardeering, hoogachting en toegenegenheid heeft het hem, ook van buiten af, waar hij werkzaam was en is, niet ontbroken, zoodat de doorleefde dagen bij hem, zijn echtgenoote en de gemeente in aangename herinnering zullen blijven met dank aan den Heere. Wien voor alles de lof en de eere toekomen.

Wij herinneren er nog eens aan, dat het adres van den Geref. predikant Ds. G. Klumper, voormalig Chr.-Geref. predikant, niet meer is te 's Gravenmoer, waarheen voor dezen dienaar nog telkens berichten gezonden worden, maar voorloopig te Gouda, Peperstraat 100.

Na ernstige overweging is besloten dit najaar D.V. de Centrale Diaconale Conferentie der Geref. Kerken te houden.

Hoewel tijd en plaats nog niet bepaald zijn, worden Diaconiën verzocht, de punten van behandeling zoo spoedig mogelijk — in elk geval vóór 24 Juli a.s. — te willen opzenden aan het adres van den 1en Secretaris, den heer R. Broekhuizen, te Meppel.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Nijkerk o/d. Veluwe (vac.-wijlen Ds. Beerekamp), K. J. v. d. Berg, te Putten. — Wildervank (Gr.) (toez.), G. Westmijze, cand. te Leiden. — Rottum (Gr.) (toez.), W. P. Stratingh, cand. te Groningen. — Ouderkerk a/d. Amstel, N. G. Veldhoen, te Alphen a/d. Rijn, — Driesum (toez.), B. G. C. Steenbeek, te Dirksland. — Amsterdam, D. den Breems, te Rotterdam. — Huissen (bij Arnhem) (toez.), B. C. Verhagen, te Angeren en Loo. — Dalen, W. G. Planten, te Goor. — Steenbergen, G. K. v. d. Horst, te 's Heerenberg. — Tholen (2e pred. plaats), F. van Asch, te Oud-Vossemeer. — Nederhemert (toez.), C. Verloop, cand. te Utrecht. — Aduard (Gr.), K. Hendriks, te Surhuisterveen (Fr.). — Bruchem c. a., P. Zandt, te IJselmuiden. — Schoonrewoerd, B. v. d. Wal, te Hoevelaken.

BEDANKT: Dinteloord, J. H. F. Remme, te Oud-Beierland. — Benthuizen, J. Ronge, te Hoog-Blokland. — Steenwijk (toez.), F. Schrale, te Valburg.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 30 Juni, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welke men gelieve te adresseeren aan

De Administratie van „De Heraut", Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut *is* **f 1.20** *per kwartaal.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Juli 1915.

Advertentiën.

Heden ontsliep plotseling, in haren Heere en Heiland, in den leeftijd van 64 jaar, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mevrouw de Weduwe

N. VAN RENNES—VAN SCHIK.

Nunspeet, C. G. THOLEN—VAN RENNES.
Ds. J. THOLEN.
Rotterdam, J. H. W. VAN DEN BERG—VAN RENNES.
TH. VAN DEN BERG.
Overschie. G. A. A. E. VAN RENNES.
Rotterdam, N. E. J. A. OFFRINGA—VAN RENNES.
Dr. R. P. OFFRINGA.
en Kleinkinderen.

Overschie, 27 Juni 1915.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed in de Hope des Eeuwigen Levens, onze geliefde Medebroeder

HENDRIKUS JANSEN,

61 jaar oud.

Weleer vervulde hij het ambt van Diaken in de Kerk van *Amsterdam*, den laatsten tijd dat van Ouderling onder ons. Zijn heengaan zal door ons zeer gevoeld worden.

Zij de Heere zijn bedroefden Kinderen goed en nabij.

Namens den Kerkraad:
J. H. KOERS, *Praeses.*
J. VAN GOLVERDINGE, *Scriba.*

Oosterbeek, 28 Juni 1915.

L. G. WEISZ & C°.,
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

Geref. Traktaatg. „Filippus".

Voor de gratisverspreiding van Geref. lectuur, ook en vooral bij leger en vloot, worden gaarne giften ingewacht.

Wie lid van „Filippus" wenscht te worden, geve zich aan bij den Penningmeester. De contributie bedraagt *f* 1 per jaar. Daarvoor ontvangt men jaarlijks voor *f* 1 aan traktaten.

Het adres van den Penningmeester is:
Mr. H. VAN DER VEGTE,
Zuwle, Bloemendalstraat 18.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer H. J. ten Rae te Neede *f* 16; X. Y. Z. Jr. *f* 25; door den heer J. v. d. Meyden te de Werken *f* 17.50; door Ds. U. Faber te Ee afr. *f* 20.86.

door den heer H. van Noort te Loosduinen *f* 74; door den heer J. van Ginkel uit Beek *f* 25, uit Lent *f* 5, uit Nijmegen *f* 58, samen *f* 68.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te IJselstein *f* 3.48; te Driebergen *f* 10; te de Bildt *f* 5.45; te Linschoten *f* 5.25; te Vreeswijk *f* 13.47½; te Amerongen *f* 2.95; te Benschop *f* 2.51; te Montfoort *f* 1.85; te Utrecht *f* 152.74; te Harmelen *f* 5.40; te Vleuten en de Meerne *f* 2.63.

van de Gereformeerde Kerk te St. Anna Parochie A *f* 17.50; te dito B *f* 18.50 en *f* 23 samen *f* 41.50; te O. Bildtzijl *f* 4.00½; te Blija *f* 13.80; te Britsum *f* 9.55; te Ferwerd *f* 13.57½; te Hallum *f* 14.35; te Hijum *f* 1.92; te Holhum A *f* 3.93; te Holwerd *f* 10; te Marrum *f* 19.29½; te Reitsum *f* 7.26½; te Stiens *f* 3.65; te Wanswerd *f* 21.03½; te Oude Leye *f* 6.14½; te Loosduinen *f* 7.02; te Buiksloot *f* 3.51; te Edam *f* 3.91½; te Holijsloot *f* 2.75; te Landsmeer *f* 6.37½; te Marken *f* 10.32; te Monnikendam *f* 6.65½; te Nieuwendam *f* 2.79; te Oostzaan *f* 1.96; te Purmerend *f* 4.4½; te Zunderdorp *f* 1.53; te Doornspijk *f* 8.57; te Elburg *f* 5.35½; te Ermelo *f* 35.25½; te Harderwijk *f* 15.95; te Hattem *f* 11.17; te Nijkerk *f* 24.26½; te Nunspeet *f* 18.02; te Oldebroek *f* 9.62½; te Putten *f* 7.50; te Wezep *f* 7.70.

Aan Schenkingen:

door Ds. J. C. Rullmann te Utrecht van F. Y. *f* 2.50; gevonden in de collecte Geref. Kerk te Middelstum *f* 200; X. Y. Z. Jr. *f* 5.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributien) door den heer R. de Vries te Winsum F *f* 6; door Ds. U. Faber te Ee *f* 12.25.

door Ds. R. van Reenen uit Birdaard *f* 2, uit Blija *f* 6.50, uit Ferwerd *f* 3, uit Genum *f* 7.50, uit Hallum *f* 5, uit Janum *f* 2.50, uit Lichtaard *f* 4, uit Marrum *f* 6, uit Reitsum *f* 4, uit Wanswerd *f* 11.50, samen *f* 52; door den heer J. van Ginkel te Nijmegen *f* 5.

Voor het TE KORT:

door Ds. R. van Reenen van G. B. te D. *f* 2.50, van S. W. J. Z. te D. *f* 2.50, collecte te Dokkum *f* 108.99½, te Anjum *f* 47.17, samen *f* 161.16½; collecte Gereformeerde Kerk te Zwammerdam *f* 74.

Voor het Studenten Studiefonds:

à deposito ontvangen X. Z. Z. Jr. *f* 10; van Ds. U. Faber te Ee *f* 10.

door Ds. H. Thomas te Leiden giften *f* 5, contributie *f* 7.50, samen *f* 12.50; door Ds. R. van Reenen te Reitsum *f* 23.

H. W. v. MARLE Jr., *Penningmeester.*

Amsterdam, Keizersgracht 162.

GOLDSCHMEDING
PIANO's - ORGELS.
KALVERSTRAAT 56 - WARMOESSTRAAT 141.
UTRECHTSCHESTR 119 - KEIZERSGR. 209-303
AMSTERDAM.

Te koop aangeboden:

LANGE's Bibelwerk, Neue Test. 6 h. led. bd. met verg. titel *f* 16; STARING, Bijbelsch zakel. Woordenboek, 4°., 10 h. led. bd. *f* 35; PATRIK, POLUS, WELS, Bijbelverklaring, 17 din. h. led. bd. *f* 20; BRAKEL, Redel. Godsdienst, 4°., 2 h. led. bd. *f* 6. J. P. GEERTSMA, *Kampen.*

VOOR GEHUWDEN EN VERLOOFDEN

HET HUWELIJK
DOOR DR. A. DUPONT
Geneesheer-Directeur te Ermelo.

Een **uitnemend** boek voor het **Christelijk gezin** met **geneeskundige wenken, nuttige raadgevingen** en **ernstige waarschuwingen**, waarvan thans reeds de DERDE DRUK is verschenen. Door de gansche Chr. Pers dringend aanbevolen. Prijs *f* 1.90, in Stempelb. *f* 2.40. Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij den uitgever J. H. KOK te KAMPEN.

Vraag uitvoerig prospectus.

BOEKVERKOOPING.

Bij **H. A. VAN BOTTENBURG, Prinsengracht 493 Amsterdam,** zal begin October a.s. publiek worden verkocht

de Bibliotheken

van wijlen den WelEerw. Zeergeleerden Heer **Ds. C. VAN PROOSDIJ** te Amsterdam, van een Em. predt., van een hoofdonderw. en andere verzamelingen.

Inzendingen ter bijvoeging worden dagelijks aangenomen. Inlichtingen worden gaarne verstrekt.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, alsmede voor Kerken en Scholen.

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen heden de 1e aflevering van

PALESTINA EN DE BIJBEL

TOELICHTING VAN ZEDEN GEWOONTEN EN BEELDSPRAAK IN DE HEILIGE SCHRIFT

NAAR HET ENGELSCH VAN **Dr. JAMES NEIL** BEWERKT DOOR J. A. WORMSER.

MET GEKLEURDE TITELPLAAT EN 23 OPHELDERENDE PENTEEKENINGEN VAN DEN KUNSTSCHILDER C. KOPPENOL.

COMPLEET IN 10 AFLEVERINGEN à 25 CENTS
Prijs gebonden in prachtigen Stempelband *f* 2.90

Dit boek is voor **ELKEN** Bijbellezer van de **GROOTSTE** beteekenis, daar Dr. NEIL's opmerkingen en uitleggingen tal van bladzijden uit den Bijbel op verrassende wijze verduidelijken.

De prijs is **LAAG** gesteld, zoodat deze prachtuitgave onder ieders bereik valt. De 1e aflev. is in elken solieden Boekhandel voorhanden.

Verderf den zegen niet.

Drie leerredenen door
Ds. H. J. HEIDA Ezn.,
V. D. M. Stadskanaal.

Zeer geschikt ook voor leesdiensten.
Alom gunstig ontvangen.
Prijs *f* 0.30.
(Mede ten voordeele der Militairen.)
Groningen. Firma JAN HAAN, Uitgever.

Las U reeds de brochure van SPERO getiteld:

De Sjéool
en
De nederdaling ter helle?

De Rotterdammer schrijft: »De uitgave van dit boekje zal menigeen verblijden en vertroosten".

De Zeeuw noemt het: »een keurige, heldere polemiek" en acht het »goed dat de schrijver zijn naam verzwijgt".

Geref. Kerkbl. v. Gorinchem zegt: »Hij (Spero) doet dit op een verdienstelijke wijze, kalm, zakelijk, helder, zonder omwegen op het doel afgaand."

De *Zeeuwsche Kerkbode* heeft »met genoegen kennis gemaakt, want wat hier gezegd wordt is duidelijk".

De *Geref. Kerkb. v. Leiden* vindt dat »Spero inderdaad rijke dingen zegt, althans dingen die onze overdenking waard zijn".

Neem kennis van deze interessante brochure. Ze is verkrijgbaar (prijs **60 cents**) in den boekhandel en bij den uitgever **E. J. BOSCH Jbzn.** te **Nijverdal.**

Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereform. Grondslag.

PROGRAM

VOOR DE

VIJF-EN-DERTIGSTE JAARLIJKSCHE SAMENKOMST,

te houden te Groningen,
7 en 8 Juli 1915.

I.

Op Woensdag 7 Juli, des avonds te 7½ uur, zal een *Uur des Gebeds* worden gehouden in de Zuiderkerk, Stationstraat, waarin als voorganger zal optreden Dr. H. Kaajan, van Rotterdam.

II.

Op Donderdag daaraanvolgende zal de *Algemeene Vergadering* gehouden worden van ées morgens 10 uur tot des middags 12 uur, in het gebouw »Harmonie", Oude Kijk in 't Jatstraat. De leiding van deze vergadering is door H.H. Directeuren opgedragen aan Prof. Dr. J. Woltjer.

III.

Op Donderdag, des namiddags te 2 uur, zal een *openbare* vergadering worden gehouden, waarbij gelegenheid is voor debat, in het gebouw »Harmonie".
Spreker: Prof. Mr. D. P. D. Fabius. Onderwerp: De Christelijke Staat.

Voor entrée betaalt men *f* 0.25; doch Leden en Contribuanten hebben gratis toegang.

Op Donderdag, des namiddags *half*ée uur, gemeenschappelijke maaltijd tegen betaling van *f* 2.— in het gebouw »De Passage", Verlengde Heereweg bij 't eindpunt van de electrische tram, lijn 1, naar Helpman.

Aan H.H. leden of begunstigers, die aan den maaltijd wenschen deel te nemen, wordt beleefd en dringend verzocht, hiervan vóór 2 Juli kennis te geven aan den heer W. Graafhuis, Haddingestraat 41 te Groningen.

Ook zal de Regelingscommissie aanwijzing doen van gelegenheid tot logeeren voor den prijs van *f* 2.50, *f* 2.25 of *f* 1.75 en zorg dragen, dat na den bidstond leden en begunstigers elkander kunnen ontmoeten en gezellig samen zijn in »De Passage".

Tot deze samenkomst worden alle leden en begunstigers vriendelijk uitgenoodigd.

De Regelingscommissie:

L. DE VRIES Hzn., *Eere-Voorzitter.*
Ds. I. J. MIEDEMA, *Voorzitter.*
Dr. L. BOUMAN, *2e Voorzitter.*
W. ALONS, *Secretaris.*
K. MULLER, *2e Secretaris.*
W. GRAAFHUIS, *Penningmeester.*
R. E. WIGBOLDUS, *2e Penningm.*
K. H. WIGBOLDUS.
H. BOSMAN.
Ds. N. Y. VAN GOOR.
A. ZIJLSTRA.
C. BOELENS.
A. DE GRAAF.
J. H. WIERSEMA.
W. ZWARTSENBERG.

Allen te Groningen.

K. VAN SEVENHOVEN, te Bedum.
J. BOS Kzn., te Wildervank.
Jb. VINHUIZEN, te Middelstum.
A. E. TOREN, te Oostwold.
Ds. U. UBBENS, te Enumatil.
Ds. C. J. v. d. BOOM, te Uithuizermeeden.
R. F. TOREN, te Midwolda.
P. ROZENDAL, te Winschoten.
Ds. T. J. HAGEN, te Nieuwe-Pekela.

Zoo juist verschenen bij den uitgever E. J. BOSCH JBZN. te NIJVERDAL,
als eerste deel van de serie

EEN SCHAT IN AARDEN VATEN

De „Afscheiding" in levensbeschrijvingen geschetst

IN TWEE WERELDDEELEN

Het leven van
ALBERTUS CHRISTIAAN VAN RAALTE
Geschetst door J. A. WORMSER.
244 pagina's. - Met 4 fraaie portretten.
Ingenaaid *f* 1.90. In prachtband *f* 2.40.

Voor allen die thans inteekenen op de eerste serie, waarin nog worden opgenomen de levensbeschrijvingen van **Scholte, de Cock, van Velzen, Wormser,** is de prijs per deel **ingenaaid *f* 1.20, gebonden *f* 1.65.**

Het werk is ook verkrijgbaar in wekelijksche afleveringen à **10 cts.** Niet meer dan totaal 60 afleveringen worden voor de eerste serie berekend. Voor elk deel wordt een prachtband, geteekend door den bekenden bandteekenaar JAC. PH. WORMSER, verkrijgbaar gesteld tegen slechts **25 cts.**

Belangrijker werk voor ons Gereformeerde volk is nog nimmer verschenen. Als om strijd wordt het door de geheele Geref. pers aanbevolen.

Indien U nog verzuimde in te teekenen, doe het dan nu, onverwijld.

Uitgaven van D. A. DAAMEN - Den Haag.

Zooeven verschenen:

Philip Mauro
DE TEGENWOORDIGE STAND VAN HET GEWAS
Prijs *f* 0.15; 10 ex. à *f* 0.10
Een boekje juist voor dezen tijd

Philip Mauro
LEVEN IN HET WOORD
Vertaald door NELLY.
Derde druk.
Prijs ing. *f* 0.60; geb. *f* 0.85.

Philip Mauro
EEN GETUIGENIS
Thans afzonderlijk verkrijgbaar.
Prijs *f* 0.15; 10 ex. à *f* 0.10.

Drukkerij De Standaard
Amsterdam
Warmoesstraat 96 - Int. Tel. Noord 2315

HANDELSDRUKWERKEN.

Uitvoering vlug en net - Prijsberekening billijk

Spaarbank
VOOR DE
Stad AMSTERDAM.
(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,
Singel 544—546.

Geopend:
ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds half 9 uur.

Bijbureaux:
Bloemgracht 33
Haarlemmerplein 4
Bilderdijkstraat 194
Ceintuurbaan 131
»Zeemanshuis«, Kadijksplein 8
1ste Van Swindenstraat 19.
Brederodestraat 103.

Geopend:
ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

Mr. H. J. J. POST,
Directeur